

Preek ds. D.K. Wielenga – H.C. Zondag 7

Ps. 111 : 1, 3

Ps. 19 : 4 en 5

Ps. 119 : 19 en 20

Ps. 57 : 5

Ps. 64 : 6

Lezen: Romeinen 10 : 4 - 21

Extra lezen: D.L. III/IV 8, 9 en 10

Tekst: H.C. Zondag 7

Gemeente van Christus,

De grondslagen van de leer van de verlossing zijn nu gelegd.

Wat verlossing is, is ons nu wel duidelijk geworden uit het heilig evangelie. We kunnen het kort en bondig zo omschrijven: verlossing is de verzoening met God door de voldoening van Christus.

In Zondag 5 hebben we gezien het geweldige ambtswerk van Christus; dat alles moet gedaan worden om de mens te redden, zichzelf en anderen verlossen van het dragen van de last van de eeuwige toorn van God. Inderdaad, toen is ons wel duidelijk geworden dat geen schepsel in hemel en op aarde daartoe in staat is. Wie tot dát werk in staat is moet niet alleen mens maar zelfs God zijn. Dat is zuiver góddelijk werk.

Vervolgens werd ons in Zondag 6 de ambtsdrager *voorgesteld*. De Losser en verlosser, de borg en middelaar die God zelf ons heeft gegeven. Het geschenk van alles overtreffende betekenis. Echt een hemels, een goddelijk geschenk. We mogen ook wel zeggen en belijden een vâderlijk geschenk omdat God Zijn Zoon tot dat werk gezonden heeft om te redden. Dat was allemaal al troost genoeg want hierin is wel duidelijk geworden dat God de vader van de barmhartigheid en de God van alle vertroosting is.

En dan komt nu de vraag aan de orde: als dit alles uit het evangelie te kennen valt, wat dan te denken van de vraag of nu niet alle mensen behouden kunnen worden? Die vraag is op haar plaats, dat kan ook alleen door het geloof in dat evangelie, in Christus.

Maar dan moeten we ook nu weer terug naar het verloren paradijs. We worden weer herinnerd aan ons aller vader Adam. In Adam veroordeeld, door Adam onder het oordeel, de vloek. Het vonnis van de rechter van hemel en aarde was duidelijk; niet alleen was de satan veroordeeld, maar in zijn vonnis lag het vonnis van de vrijspraak voor allen, die dat evangelie geloven, verborgen.

Wij, met alle mensen, hebben nu alles te maken met Adam en met het vonnis dat over hem is uitgesproken. We hebben met Adam de bloedband, uit één bloed heeft God het hele menselijke geslacht geschapen; zo heeft de Schepper dat gewild en dat is een inzicht in de samenhang van het menselijke geslacht dat ons alleen uit de openbaring van God kan worden geschonken.

Maar niet alleen de bloedband verbindt ons aan de vader van het menselijk geslacht maar niet minder de band van het verbond. Er is een gemeenschap van mensen, die allen met elkaar deze band hebben.

Een dergelijke band is er echter niet met de laatste Adam, zoals Christus ons door Paulus werd gepredikt. Zeker, de verlosser van de wereld is 'onzer een', want Hij heeft vlees en bloed aangenomen uit Maria. De bloedband trekt. Hebr. 2 zegt ons dat zo: daar nu de kinderen aan bloed en vlees deel hebben, heeft ook HIJ op gelijke wijze daaraan deel gekregen, n.l. aan vlees en bloed. Waarachtig mens, want nu kan Hij door de dood heen de duivel onttronen. Maar de band die ons met Hem verbindt is niet deze dat Hij onze Vader naar het bloed is geworden. Dat was de opdracht van de Zoon van God niet. Maar wat ons aan Hem verbindt en bindt is de band van het geloof, de band aan het Woord.

Er is inderdaad tussen Hem en allen die in Hem gaan geloven ook een band, ook weer een gemeenschap. We hebben gemeenschap met de Vader en Zijn Zoon door het woord van de apostelen. 1 Joh. 1 : 1-4.

En dan gaan we verstaan wat Christus geleerd heeft op een sabbat in de synagoge van Kapernaüm, zie Joh. 6. De opdracht van God aan ons is: geloven in Hem die Hij gezonden heeft; dat is óns werk, geloven in Christus. Maar dat komen tot Hem is alleen te danken aan het werk van de Váder, die ons trekken moet, sleuren moet, onwillig als we zijn. Terecht kan Christus dan zeggen, dat geen mens tot Hem komen kan, tenzij het hem van de Vader gegeven is. Dat is dan de troost van het geloof in de middelaar en verlosser; dat is de troost dat ons in dit evangelie de vergeving van de zonden en het eeuwige leven worden beloofd in de weg van het geloof.

Zo belijden we nu: de troost van het ware geloof.

1. De inhoud van deze troost;
2. De zekerheid van deze troost;
3. De prediking van deze troost.

1. De vraag wordt gesteld wat een WAAR geloof is. Want dat is beslissend ten aanzien van de zaligheid. Wat wordt bedoeld met dat ware geloof? Dan komt daar nog de moeite bij wat we onder het geloof, of het geloven moeten verstaan. Die vraag is niet zo gemakkelijk te beantwoorden omdat het woord "geloven" in ons spreken allerlei betekenissen heeft gekregen. Het komt altijd weer hierop neer dat een mens er niet zeker van is.

Zo kunnen we zeggen: we geloven het wel. En dat betekent dan dat we er helemaal niet zeker van zijn. De moderne mens wil alleen zijn zekerheid hebben vanuit zijn eigen redeneringen of vanuit zijn eigen waarnemingen. Hij wil door allerlei experimenten een sluitend bewijs hebben. Het moet als het ware wetenschappelijk vaststaan.

Maar het merkwaardige is nu dat er voor de tegenwoordige mens niet zo heel veel onomstotelijk vaststaat.

We moeten steeds weer afgaan op wat ánderen ons zeggen en dat moet je dan óók maar geloven. Wat we horen en lezen vraagt van ons eigenlijk niets anders dan dat we een of ander mens op zijn woord geloven, dat het zo is en niet anders. De kennis die we opdoen kan inderdaad uit ervaring worden opgedaan door waarneming en onderzoek. Maar over de allerbelangrijkste vragen is er geen zekerheid. We gaan uit van vóóronderstellingen. Maar wie gelooft in de zin van de Schrift moet met de werkelijkheid en de waarheid te maken hebben. Geloven is dan ook het er echt voor houden dat het inderdaad zó is. We willen de werkelijkheid, de waarheid weten. En nu is het zo, dat de kwestie van behoud onomstotelijk moet vaststaan, daarover kan en mag geen spoor van twijfel blijven. We gaan af op het getuigenis van anderen, en dan kunnen we tweeeërlei houding aannemen tegenover dat ménselijk getuigenis: je gelooft iemand of je gelooft hem niet. Een derde mogelijkheid is er niet. Zo is het hier nu gesteld.

God heeft gesproken en Zijn woord is aan ons doorgegeven in het woord van profeten en psalmisten, van evangelisten en apostelen. Zij staan met hun verhaal midden in deze wereld en ze vragen ons hen op hun woord te geloven, enkel en alleen omdat GOD het hen gezegd heeft. Men kan hun getuigenis aanvaarden of verwerpen; wie hun getuigenis aanvaardt gelooft; wie hun getuigenis niet aanvaardt, gelooft dan ook niet. We zijn voor dit alles louter en alleen aangewezen op hun woord dat ze ons laten horen als het WOORD VAN GOD. We hebben hun woord dan ook te geloven als het Woord van God, als het evangelie, dat God zelf als eerste heeft gepredikt.

Het gaat daarom in Zondag 7 niet allereerst om de ware gelovige, het gaat niet om de subjectieve betrouwbaarheid en de eerlijke overtuiging van mensen. Er is niet de minste reden om ongelovigen en heidenen te beschuldigen van enige oneerlijkheid. Heidenen geloven ook wel metterdaad, en dat is bloedernstig gemeend. Dat is voor hen ook een zaak van hun hart geworden. Ze spannen zich in om hun goden te behagen en om gered te worden uit alle nood en ellende, uit de macht van de dood en van de boze geesten. Met alle eerlijkheid hebben ze echter toch niet het WARE geloof, maar hebben ze een VALS geloof. Jacobus zegt zelfs dat de duivels geloven en ze sidderen. Dacht iemand soms dat de duivel niet gelooft, dat wat God over hem gezegd heeft de waarheid is. Maar hij laat zich niet gezeggen, hij verwerpt dat Woord van God. En zal alles in het werk stellen dat de mensen God niet op Zijn woord geloven, maar dat ze hém op zijn woord

gaan geloven. Een mens gelooft de waarheid óf hij gelooft de leugen. Een derde mogelijkheid is er niet. Daarom kan op de vraag wat is een waar geloof worden geantwoord: u gelooft de waarheid of u gelooft de leugen. Het is dus deze allesbeheersende vraag waarop ons geloven zich richt.

Of op de waarheid van God, óf op het inzicht van de mens. Of op de boodschap van God in Zijn woord, óf op de boodschap van de leugen. Van tweeën een: of we hechten geloof aan de openbaring van God, óf aan de pseudo-openbaring van zijn tegenstander en tegenspreker, de vader van de leugen. Dat was een zaak die in het paradijs al aan de orde was. Adam had de keus: God op Zijn woord geloven of de satan op zijn woord geloven. Want geloven is altijd weer gericht op het woord van een ander.

Het is Amen-zeggen op het Woord van God, het is gaan staan in de Amen-relatie, ja en amen zeggen op wat God eerst gezegd heeft en dat met zijn ganse hart aanvaarden. Of het is een ja en amen-zeggen op wat de leugenaar ons wijsgemaakt heeft over God en over de mens en over de verhouding van God en mens.

En zie nu de gang van het woord door de wereld van alle nakomelingen van Adam. Daar is het gezelschap van alle Adamieten. En nu komt in die kring het Woord van God. Hij komt met Zijn woord, met Zijn openbaring tegenover dat andere woord, de leugenopenbaring van satan. En dan gaat dat Woord van God schiften. Nu komt er scheiding tussen de mensen. De een gelooft het woord van het evangelie van God; de andere gelooft dat niet, hij gelooft iets anders, gelooft het woord van de leugenaar. En dan komt er de scheiding; die geloven in het evangelie groeperen zich, scharen zich rondom dat Woord van God, rondom Christus die hun in het evangelie wordt gepredikt. En ze maken zich dus los uit de grote kring van de kinderen van Adam, ze scharen zich rondom de láátste Adam. En de anderen die het woord van het evangelie niet aanvaarden blijven ook bij elkaar en vormen een hechte gemeenschap, nauw aan elkaar verbonden door dat andere woord, door de leugen. Dan ontstaat wat God gezegd heeft in het vonnis over de slang: dan ontstaat daar het zaad van de slang; en zij die het Woord van God wel aanvaarden vormen samen nu het zaad van de vrouw. Hier staan twee legers tegenover elkaar en ze bestrijden elkaar op leven en dood.

Dat is het drama van de geschiedenis van deze wereld. Er komt scheiding in de kring van de Adamieten.

Een definitieve scheiding, een afscheiding van hen die het evangelie aanvaarden in geloof van hen die het woord van het evangelie niet aanvaarden. En dat is dan de definitieve keus die mensen maken. Ze richten zich óf naar het Woord van God, naar de waarheid van God, óf ze richten zich naar het woord van de slang, naar de leugen.

Dat is dan het effect van tweërlei prediking.

Want niet alleen het Woord van God wordt gepredikt, maar ook de leugen van de satan wordt gepredikt. En zowel het Woord van God als het woord van de vader van de leugen komt tot de mensen met gezag, er wordt een keus gevraagd, een beslissing geëist.

We kunnen het duidelijk maken met het verhaal uit de Spreuken. Er wordt in de stad tweërlei boodschap gehoord; de boodschap van vrouwe dwaasheid en de boodschap van vrouwe wijsheid. Beiden roepen, prediken overluid tot de voorbijgangers. Sommigen luisteren naar de stem van vrouwe dwaasheid en anderen luisteren naar de stem van vrouwe wijsheid. Er wordt geroepen, gepredikt, rondgeroepen, beiden willen gehóórd worden, vandaar dat lúide roepen en de aandacht trekken van de voorbijgangers.

Het gaat dus om de reactie op de actie van God en op de activiteiten van de boze. En dan is er tweërlei reactie. En dat heeft uiterste consequenties.

Zalig zijn zij die luisteren naar de stem van de Wijsheid, want die mens heeft het leven gevonden en heeft een welgevallen van de HERE verkregen. Allen die naar de stem van de dwaasheid luisteren doen hun leven geweld aan, zij haten de wijsheid en hebben de dood lief. Het gevolg is heil óf onheil.

Dood óf leven. Dat is het gevolg ervan of men de waarheid of de leugen liefheeft.

Dat is het grote onderscheid tussen allen die in Adam zijn gevonnist: dwazen of wijzen.

Geloven is voor waar aannemen wat God zegt of voor waar aannemen wat de leugenaar zegt. Het is een WAAR geloof of een VALS geloof. Het zal straks wel blijken aan het einde van de wereldgeschiedenis wat het resultaat is van de prediking van het evangelie; er zijn er die de leugen liefhebben en er zijn er die de waarheid liefhebben. Dan wordt de

definitieve scheiding openbaar tussen het zaad van de slang en het zaad van de vrouw. Velen groeperen zich rondom de leugenopenbaring van de slang, en er is de 'schare die niemand tellen kan' die zich verzameld heeft en zich door Christus liet vergaderen rondom het Woord van het evangelie.

Zo wordt de strijd tussen vrouwenzaad en slangenzaad ten diepste bepaald en beheerst door: hoe staat u tegenover het evangelie van de waarheid. Dat was dan ook het antwoord op de laatste vraag in Zondag 6. Hoe staat een mens tegenover het evangelie dat Godzelf als eerste heeft gepredikt. Zo wordt de stand van zaken duidelijk in deze wereld.

God heeft in het paradijsevangelie Zijn Zoon beloofd. De vraag is daarom: hoe staan de mensen tegenover deze belofte van Gods genade in Christus.

En dat is een zaak van geloof *of* van ongeloof, een aanvaarden van het Woord van God *of* een verwerpen van het Woord van God.

Maar dan kunnen we ook verder zeggen met Zondag 7 dat het gaat om de inhoud van dat belovend spreken van God. De inhoud is niet anders nu het evangelie is vervuld: hoe staan de mensen tegenover het evangelie van de gekruisigde Christus? En die belofte wordt nu gepredikt met bevel van geloof en bekering. Wij zullen deze twee dan ook niet van elkaar scheiden, al mogen we dan die twee wel onderscheiden.

Godzelf heeft de belofte van het evangelie onlosmakelijk verbonden aan Zijn bevel en eis. Hij beveelt ons Hem op zijn woord te geloven. En Hij belooft met ernst allen die tot Hem komen de rust van de zielen en het eeuwige leven.

Het is zoals Christus het Zelf verklaard heeft op sabbat in de synagoge te Kapernaüm, zie Joh. 6. Geloven is komen tot Christus die van de Vader gezonden is. Wie Zijn woord hoort en gelooft, Hem vertrouwt, die Hij gezonden heeft, heeft het eeuwige leven.

We zullen dan ook onderscheiden tussen kennen en vertrouwen met het antwoord op vraag 21.

We geloven het hele Woord van God, alles wat God in Zijn Woord geopenbaard heeft. Maar we zetten ons vertrouwen vooral op de belofte van het evangelie. Op het woord van de Vader van de barmhartigheid en van de God van alle vertroosting.

Het betreft hier een fijnzinnige onderscheiding. Maar velen maken er een scheiding van. Dat is volstrekt onjuist. We kennen het héle Woord van God, maar het vertrouwen richt zich in het bijzonder op dat deel van het Woord van God dat ons de belofte geeft van de vergeving van de zonden. Het gaat in dat woord om het hart van het evangelie: de vrijspraak van schuld en straf en de aanspraak op het eeuwige leven. Dat is inderdaad de korte inhoud van het vonnis van de hoogste rechter: Hij spreekt en laat Zijn uitspraken ons bekend maken. En dan horen we en dan geloven we twee uitspraken met name: de vrijspraak en de aanspraak. We zullen dus geen scheiding maken tussen kennen en vertrouwen. Dat is nu de enige goede houding tegenover het gepredikte evangelie: wat is God aangenaam?

Het is zo zeldzaam duidelijk omschreven in D.L. III/IV 8. Dat de geróepenen tot Hem komen. We worden geroepen, zoals God Adam riep in de hof: Adam waar zijt ge? in dat roepen van God hoort u toch vóór alles de stem van de zorg van God die Adam miste op het afgesproken uur om met hem te spreken. Dat is de klank van een stem die de mens miste in de hof. Zo gaat het met dat roepen van God in de prediking van het evangelie. Hij kwam om Adam te troosten met de belofte van het geven van Zijn Zoon. God kwam de mens zoeken. Zo komt God altijd weer de mensen zoeken met de boodschap van Zijn genadig welbehagen. Hij beveelt te geloven en dan komen zij die geroepen zijn en de roepstem gehoord en aanvaard hebben en dat is Hem zeer aangenaam. Want Hij komt nu met de boodschap van het vervulde evangelie. Wie komt hoort de boodschap: ik heb uw schuld en zonden weggedaan. De boodschap van de unieke troost.

2. We willen ons nu verdiepen in de vraag wie dan wel de bewerkers van deze enige troost zijn. Hoe komen we aan dat ware geloof, aan dat kennen van Zijn woord, dat vertrouwen op Zijn belofte.

Dat danken we nu aan de HERE God alleen. Het geloof is immers een gave van God, opdat niemand zou gaan roemen.

Dat aannemen van de weldaden danken we aan het worden ingelijfd in Christus. Wanneer wij deze geschenken aannemen dan zijn wij actief, maar in dat 'worden ingelijfd' zijn wij passief, we WORDEN ingelijfd, dat is ONS werk niet, dat is alleen het werk van GOD zelf. Het geloof blijft gave van God.

Hij komt met het bevel van geloof en bekering en dan werkt Hij dat geloven door de prediking van het evangelie; en de Heilige Geest doet daar Zijn werk nu mee.

Zo wordt de troost ons alleen toegezegd in het Woord van God. En dan blijkt dat de HERE dezelfde weg met ons gaat NA de val als met Adam ons aller vader VOOR de val. Ook tot Adam kwam de eis om te geloven al wat de HERE hem zei. Hij had te horen en te geloven. Wanneer de HERE God in de avondkoelte met Adam wandelde in de hof van Eden dan was het van Gods kant spreken en van Adams kant luisteren, horen, ter harte nemen, Hem op Zijn woord geloven. Hij deed steeds meer kennis op en stelde steeds meer zijn vertrouwen op Hem Die tot hem sprak. We kunnen ons, geloof ik, geen voorstelling vormen van de grote kennis die Adam had en die hij van de HERE God ontvangen had. Daarom is het ook niet alleen zo kinderachtig maar ook zo oneerbiedig om de eerste mens voor te stellen als een half mens- half dierachtig wezen. Neen, Adam wandelde in de weg van het gelovig horen naar het Woord van God.

En diezelfde weg van het woord gaat de HERE God weer, ook na de val. Hij komt Adam opzoeken en roepen. Hij spreekt Zijn vonnis uit, Hij laat Zijn evangelie horen.

Het is als vroeger de weg van het geloof in de betrouwbaarheid van het Woord van God. En dat is de weg die God sinds het paradijs gaat. Het evangelie wordt verkondigd met bevel van geloof en bekering. Een andere weg dan die van het geloofsgehoor is er niet. Trouwens, de Boze gaat precies op dezelfde manier te werk.

Hij vraagt gehoor voor zijn woord, dat is voor de léugen, voor de pseudo-openbaring. We moeten werkelijk niet denken dat alle andere mensen niet zouden geloven, maar de grote alles beheersende vraag is WAT geloven zij? Nu, dat is niet anders dan de leugen, de waarheid geloven ze niet en die waarheid kan alleen gezegd worden over ons en over ons menselijk leven door Hem die ons geschapen heeft en Zijn woord gegeven heeft. Maar dan is het ook zaak te horen naar het woord van Hem die zegt: IK BEN DE WAARHEID.

Zo is de Vader ons komen troosten in de hof, als de rechter die vrijspreekt van schuld en straf en weer uitzicht opent op het eeuwige leven. De inhoud van het vonnis herhalen we weer: vrijspraak van schuld en straf en de aanspraak op het leven. Zo betoont de hoogste rechter zich als vader van de barmhartigheid en als de God van alle vertroosting. Daarom gaat het ook om de verdiensten van Christus. Dat is de korte samenvatting van heel zijn verlossingswerk. Het werk van zijn eerste en van zijn tweede komst is om deze verdienste te verwerven en aan ons te geven, terug te geven.

Het is uit louter genade dat de Vader ons troost met het werk, met de verdienste van Christus, Zijn Zoon. Vandaar dat ook N.G.B. art. 26 zo prachtig tekent de overgave van Christus aan het kruis en over Zijn hemelse voorbede, Zijn voorspraak bij de Vader. Hij is inderdaad onze advocaat, die voor ons borg bij God is en de hemelse advocatuur voor ons uitoefent. En dan behoeft Zijn majesteit ons niet bang te maken.

Naast het werk van Christus als onze eerste trooster en voorspraak moeten we denken aan het werk van de Heilige Geest als de andere, als de tweede trooster en advocaat. Het grote werk van de Geest van God is om ons opnieuw geboren te laten worden, Hij is de Geest van het nieuwe leven. De wedergeboorte is alleen Zijn werk. Hij is de wonderbaarlijke werkmeester van het geloof, Hij ontsteekt het geloof in onze harten door het evangelie en doet ons Christus en al zijn verdiensten omhelzen. Roemend wordt over Hem en Zijn werk gesproken in D.L. III/IV 11, 12.

Hij zal ons ook het wettig en overtuigend bewijs leveren van onze schuld. Joh. 16 : 7-11. Er is dan ook nu geen groter zonde dan niet te geloven in Jezus Christus. Het gelijk is volkomen aan de kant van Christus.

Het is zoals Christus al leerde op sabbat in de synagoge te Kapernaüm: het vlees baat niet, maar het komt aan op het geloven in Zijn woord. De woorden die IK tot u spreek zijn geest en leven. En we hebben daaraan alleen deel als we komen in de weg van het geloof en amen-zeggen op de beloften van God.

En ook dat gaan en komen is alleen te danken aan God, aan de Vader, die naar het typerend woord van Christus, ons sleuren, slepen moet.

3. Er moet nog een laatste woord vallen over de prediking van het woord van het geloof en het antwoord van de mens in zijn belijden. Het is al een en andermaal gezegd dat God altijd de weg van het woord gaat, zo werkt Christus en zo werkt ook de Heilige Geest. Het werk van de Vader is Zijn Zoon beloven en Hem in de wereld zenden, Hem overleverend aan de kruisdood. Christus komt dat hele evangelie nu ook vervullen en laat ons dat vervulde evangelie prediken. En dan komt de Geest van Christus Zijn werk doen door datzelfde woord, dat zwaard van de Geest. Hij werkt dat geloof in onze harten door de prediking van dit evangelie. Buiten dit woord weten we niets. Alle kennis is uit de bron van alle goed en het is het wonder van de Geest van Christus dat Hij ons doet vertrouwen op de verdienste van Christus en op de genade van God, op de barmhartigheid van de God van alle vertroosting. Eerst spreekt God, daarna spreekt de mens: ons antwoord op het Woord van God.

En dan mag de kerk van Christus dat evangelie in een hoofdsom samenvatten. Over die belijdenis is veel kwaad gezegd, ik begrijp niet waarom men dat doet.

Natuurlijk gaat het Woord vooraf, dat zegt de belijdenis zelf toch ook. Maar waarom zouden we niet mogen belijden, het is een zuiver schriftuurlijk woord.

Belijden is heel eenvoudig NA-zeggen wat ons is VOOR-gezegd. Kan dat niet en mag dat niet? Als we maar GOED NAZEGGEN WAT GOD IN ZIJN WOORD ONS HEEFT VOORGEZEGD. En dát is nu de ellende, dat er wel veel belijdenissen zijn. Er is geen mens of hij houdt er de een of andere belijdenis op na; ook de marxisten en alle andere ideologen hebben hun belijdenissen en wee je gebeente als je dan niet orthodox in hun leer bent, dan ga je er uit of je wordt geliquideerd. Maar dan stáán ze ook voor HUN belijden, en dan moeten WIJ zeggen, dat dat een váls geloof is, dat het niet de wáárheid is.

Belijden is altijd ja en amen zeggen op wat een ander ons eerst heeft gezegd en geleerd. Het is dan zaak goed te luisteren en de boodschap zuiver weer te geven.

Onze geloofsbelijdenis is goed en betrouwbaar, ons leerboek van de enige troost is zuiver en betrouwbaar. U kúnt dat weten als u zich de moeite getroost eens de teksten na te lezen die onder de vragen staan vermeld. Dat ziet u dat ons leerboek inderdaad de leer-van-Christus en de leer-van-Zijn-apostelen bevat.

Belijden is geen eenvoudige zaak, omdat we de waarheid van het evangelie moeten belijden voor God en voor de mensen. Dan zal wel aan het licht komen wie horen en geloven en wie dat niet wil doen. Dan voltrekt zich de scheiding van de geesten rondom de belijdenis van de kerk. We zullen de troost van het evangelie met een gelovig hart aannemen, vertrouwen op de beloften van God, vertrouwen op de barmhartigheid van de Vader, ons vertrouwen gevend aan het woord van Christus. Onze troost ligt alleen in de bediening van de verzoening, in de belofte van het evangelie, in de verdiensten van Christus, en in het werk van de Geest van de Zoon van God. Aan het einde van de eeuwen zullen we zien de schare die geen mens kan tellen, allen geroepen door het Woord en getrokken door de liefde van de Vader. En zij die zo geroepen zijn en zich geroepen weten, kómen; en het is de HERE zeer aangenaam.

Amen.